



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 12.08.2024 r.

Poz. 3568

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR PN-II.4131.42.2024.AZ WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 3 lipca 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr II/5/2024 Rady Gminy Sztutowo z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości oraz zasad wypłaty diet radnym i sołtysom oraz zwrot kosztów podróży służbowej radnym gminy.

Uzasadnienie

W dniu 3 czerwca 2024 r. do wojewody pomorskiego wpłynęła uchwała Nr II/5/2024 Rady Gminy Sztutowo z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości oraz zasad wypłaty diet radnym i sołtysom oraz zwrot kosztów podróży służbowej radnym gminy, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 25 ust. 34 i 5 oraz art. 37b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609), dalej jako „u.s.g”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 14 czerwca 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Sztutowo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

W § 1 ust. 1 i 2 uchwały Rada Gminy Sztutowo ustaliła „*dietę miesięczną Przewodniczącemu Rady Gminy Sztutowo w wysokości 1.800 złotych, dietę miesięczną Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy Sztutowo w wysokości 1.200 złotych*”. Rada Gminy ustaliła, że Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady za pracę w radzie przysługuje zryczałtowana dieta bez jakichkolwiek potrąceń, nie uwzględniając sytuacji, gdy przewodniczący (wiceprzewodniczący) rady, przez dłuższy czas nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji.

W myśl zapisów art. 25 ust. 4, ust. 6 i ust. 7 u.s.g. na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Wysokość diet przysługujących radnemu nie może przekroczyć w ciągu miesiąca łącznie 2,4-krotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość diet przysługujących radnemu w ciągu miesiąca, uwzględniając liczbę mieszkańców gminy, przy czym kwota wymieniona w ust. 6 oznacza maksymalną wysokość diet w gminach o największej liczbie mieszkańców.

Należy zauważyć, że dieta radnego (przewodniczącego i wiceprzewodniczącego), o której mowa w art. 25 ust. 4 u.s.g. nie jest wynagrodzeniem za pracę, lecz stanowi wyrównanie za utracone wynagrodzenie w skutek pełnienia funkcji radnego. Z tego też tytułu uchwała w sprawie zasad wypłacania

diet radnym powinna uwzględniać sytuację, w której radny rady gminy nie jest obecny na sesji rady gminy lub podczas prac komisji. Jako, że dieta stanowi rekompensatę za utratę wynagrodzenia wskutek pełnienia funkcji radnego, uchwała rady gminy określająca zasady wypłacania diet powinna przewidywać również zasady obniżania ustalonej diety, w sytuacji kiedy radny rady gminy nie pełni swoich funkcji. Przedstawione powyżej stanowisko znajduje potwierdzenie m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 21 lipca 2015 r., sygn. akt II SA/Op 177/15, w myśl którego *„skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący rady, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter ryczałtu miesięcznego, przez co traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji”* (podobnie: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 kwietnia 2014 r., sygn. akt II OSK 406/14). Z treści badanej uchwały wynika, że ustalona dieta będzie wypłacana co miesiąc Przewodniczącemu i Wiceprzewodniczącemu Rady Gminy Sztutowo bez względu na to czy w danym miesiącu był on obecny na sesji rady gminy. Takie uregulowanie diety dla przewodniczącego i wiceprzewodniczącego rady przez Radę Gminy Sztutowo stanowi istotne naruszenie prawa, tj. art. 25 ust. 4 u.s.g. w związku z art. 7 Konstytucji RP.

W § 1 ust. 3-6 uchwały Rada Gminy ustaliła *„Przewodniczącym Komisji stałych Rady Gminy Sztutowo za udział w posiedzeniu Komisji, które prowadzą dietę w wysokości 500 złotych; członkom Komisji stałych Rady Gminy Sztutowo za udział w posiedzeniu komisji której są członkami dietę w wysokości 400 złotych; radnym za udział w sesji Rady Gminy za wyjątkiem Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego dietę w wysokości 400 złotych; za przeprowadzenie czynności kontrolnych przez Komisje Rewizyjną dla każdego członka komisji dietę w wysokości 400 złotych.”*

Należy zauważyć, że Rada Gminy Sztutowo realizując przysługujące jej prawo do ustalenia w drodze uchwały zasady przyznawania diet radnym jest zobowiązana uwzględniać ograniczenia wynikające z powszechnie obowiązującego prawa. Z treści § 3 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. z 2021 poz. 1974), dalej jako „rozporządzenie”, wynika, że radnemu w gminach poniżej 15 tys. mieszkańców przysługują w ciągu miesiąca diety w wysokości do 50% maksymalnej wysokości diety określonej w art. 25 ust. 6 u.s.g. Ustawodawca wskazał zatem maksymalną wysokość miesięcznej diety przysługującej radnym. Jak wynika zaś z treści § 1 ust. 3 – 6 kwestionowanej uchwały Rada Gminy Sztutowo ustaliła wysokość ekwiwalentu przyznawanego radnym za udział w posiedzeniach komisji oraz sesji Rady Gminy, nie ustalając jednocześnie maksymalnej wysokości przyznanej diety w stosunku miesięcznym. Brak wskazania w uchwale górnej granicy diety, jaką wyżej wymienione osoby mogą zgodnie z obowiązującym prawem otrzymywać miesięcznie, z uwagi na zmienność przyjętego czynnika, tj. ilości sesji lub posiedzeń komisji w miesiącu, powodować może przekroczenie dopuszczalnych limitów. W ocenie organu nadzoru stanowi to istotne naruszenie art. 25 ust. 6 u.s.g. w związku z § 3 pkt 3 rozporządzenia i art. 7 Konstytucji RP.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr II/5/2024 Rady Gminy Sztutowo z dnia 23 maja 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości oraz zasad wypłaty diet radnym i sołtysom oraz zwrot kosztów podróży służbowej radnym gminy należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz